

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 1. prosince 2022

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

REVOLUCE V OCHRANĚ PROTI OHNI: ČEŠTÍ VĚDCI VYVINULI NEHOŘLAVÝ GRAFENOVÝ AEROGEL

Uhlíkový materiál odolávající plamenům s teplotou až 1500 °C se podařilo vytvořit multioborovému týmu fyziků a chemiků z Fyzikálního ústavu AV ČR. Na odstínění takto vysoké teploty přitom stačí pouhý milimetr materiálu. Nový porézní grafenový aerogel dočasně odolá různým typům vysokoteplotních plamenů, včetně velmi reaktivního vodíkového.

Vědcům se vytvořením speciální 3D porézní struktury povedlo zvýšit teplotní odolnost grafenu o neuvěřitelných 1000 °C. Atomárně tenké vrstvy uhlíku, tedy grafenu, vykazují běžně teplotní stabilitu v plamenu do 550 °C, což je pro srovnání přibližně teplota zapálení většiny dnes užívaných plastů, která se pohybuje mezi 400 až 500 °C.

„V běžném životě se setkáváme s ochrannými nátěry a chemickými úpravami, které zpomalují hoření, avšak poskytují pouze dočasnou prevenci, protože nemění přirozené vlastnosti ochraňovaného materiálu. Vyvinutý materiál má nízkou tepelnou vodivost, a navíc je velmi lehký a pružný. Materiálů, které vydrží obdobně vysokou teplotu při požáru, existuje velmi málo,“ vysvětluje přednosti nového aerogelu Jiří Červenka, vedoucí vědeckého týmu Fyzikálního ústavu AV ČR.

Pevný jako ocel, pružný jako tkanina

Předností nového materiálu je jeho velmi nízká hustota – ta je pouze šestkrát vyšší než hustota vzduchu. Vyniká ale zároveň i pevností, srovnatelnou s ocelí, a také pružností. Díky své unikátní porézní buněčné struktuře, která se skládá z navzájem propojených grafenových rovin, může být aerogel stlačen na více než 90 % původní velikosti.

„Materiál by mělo být možné použít i jako vrchní vrstvu nehořlavého obleku, který by odolal vysoké teplotě a zároveň by výborně tepelně izoloval. Podobného principu, který byl použit u grafenového aerogelu, bude nejspíš možné využít i u jiných materiálů,“ vysvětluje spoluautor výzkumu Martin Šilhavík.

Kontakt pro média: **Markéta Růžičková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 777 970 812

Petra Köppl
Fyzikální ústav AV ČR
koppl@fzu.cz
+420 702 206 680

Vlastní odolnost materiálu proti ohni je založena na jeho samozhášecím mechanismu, který způsobuje zaplnění pórů aerogelu oxidem uhličitým. Právě jeho přítomnost v materiálu zabraňuje vznícení jednotlivých grafenových rovin. Tento princip je velmi podobný systému, na kterém fungují CO2 hasicí přístroje.

Hořlavost jednotlivých materiálů

<i>materiál</i>	<i>teplota vznícení</i>
dřevo	max. 400 °C
bavlna (jako oblečení)	450 °C
plast	max. 500 °C
sklo	800 °C (teplota tavení)
cihla	1200 °C
ocel	1300 °C

(Zdroj: <https://www.hzscr.cz/soubor/kniha-zpp-ptch-pdf.aspx>)

Více informací:

Ing. **Martin Šilhavík**
Fyzikální ústav AV ČR
+420 602 189 955
silhavik@fzu.cz

Online publikace:

Martin Šilhavík, Prabhat Kumar, Zahid Ali Zafar, Robert Král, Petra Zemenová, Alexandra Falvey, Petr Jiříček, Jana Houdková, and Jiří Červenka, High-Temperature Fire Resistance and Self-Extinguishing Behavior of Cellular Graphene, ACS Nano 2022, <https://doi.org/10.1021/acsnano.2c09076>

Fotografie ke stažení:

<https://app3.ssc.avcr.cz/uloziste/download.php?id=341&token=SBk5BDm4TK2ADuR8zwlXUAoJWfOg0DZ>

Porézní grafenový aerogel plující na vodní hladině v Petriho misce. Aerogel má výrazně nižší hustotu než voda, ale to není pravý důvod, proč pluje, protože jakákoliv jiná porézní látka (pěna, houba) by se naplnila vodou a klesla pod hladinu. Hydrofobní vlastnosti aerogelu materiálu zabraňují jeho zaplnění vodou a následnému potopení. Téměř dokonalé kulové kapky vody na vrchní části potvrzují jeho superhydrofobicitu. FOTO: René Volfík, FZÚ

Grafenový aerogel odolávající propanovému hořáku o teplotě 1200 °C. Jeho nízká tepelná vodivost zabraňuje rozžhavení v celém objemu. FOTO: René Volfík, FZÚ